## Τοποθέτηση του Ανδρέα Μπάλλα στο Περιφερειακό Συμβούλιο της 10/11

Η «Ανταρσία στο Αιγαίο» είχε τοποθετηθεί δημόσια και στις αρχές της άνοιξης, με αφορμή την παράταση της προσωρινής αδειοδότησης των ελαιοτριβείων, όσον αφορά το πρόβλημα της διαχείρισης των αποβλήτων της επεξεργασίας του ελαιοκάρπου. Ισχυριστήκαμε τότε και ισχυριζόμαστε και τώρα ότι ο προσανατολισμός στη διφασική τεχνολογία που προωθεί η Ε.Ε. θα έχει **αμφίβολα αποτελέσματα** για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού προβλήματος, αν δεν δημιουργήσει και νέα προβλήματα. Το βέβαιο όμως είναι ότι **απαιτεί μεγάλες δαπάνες σε πάγιο και μηχανολογικό εξοπλισμό** από τα ελαιοτριβεία και τα πυρηνελαιουργεία, δαπάνες που δύσκολα θα μπορέσουν να καλύψουν οι συνεταιρισμοί και οι μικροί ελαιοτριβείς, με κόστος που θα μετακυλιστεί στον παραγωγό και θα αδυνατίσει τη βιωσιμότητα της καλλιέργειάς του. Ήδη ο παραγωγός είναι χτυπημένος από την κρίση, τις εξευτελιστικές τιμές των προϊόντων, την έλλειψη ρευστότητας και την απουσία κάθε είδους κρατικής προστασίας.

Όλοι σήμερα επίσης αναγνωρίζουν ότι ε**ίναι αδύνατο άμεσα στη Λέσβο να δοθεί αποτελεσματική λύση**. Οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ανάγκες και η διφασική πυρήνα, καθώς θα είναι αδύνατο να τύχει άμεσης επεξεργασίας, θα σωρεύεται σε δεξαμενές με αποτέλεσμα να δημιουργούνται τεράστια προβλήματα **κακοσμίας.**

Ας έχουμε στο νου μας και **το παράδειγμα της Καλαμάτας,** όπου καινούργιες εγκαταστάσεις πυρηνελαιουργείου έκλεισαν υπό το βάρος του τεράστιου κόστους παραγωγής. Σε αύξηση του κόστους παραγωγής οδηγεί σχεδόν το σύνολο των άλλων μεθόδων επεξεργασίας του «κατσίγαρου» που έχουν εμφανιστεί ως σήμερα.

Στόχος λοιπόν σήμερα πρέπει να είναι η εξέταση και η ανάπτυξη μεθόδων διαχείρισης των παραπροϊόντων του ελαιοκάρπου **τεχνικά (περιβαλλοντικά) ορθών και οικονομικά βιώσιμων.** Μια τέτοια τεχνική είναι η **εδαφοποίηση του «κατσίγαρου» («φερτάρδευση»)**, της εφαρμογής σε καλλιεργούμενα εδάφη, προκειμένου να αξιοποιηθεί η υψηλή περιεκτικότητά του σε οργανική ουσία και θρεπτικά συστατικά. **Πρόκειται για μια μέθοδο επιστημονικά τεκμηριωμένη, φιλική στο περιβάλλον που δεν απαιτεί επενδύσεις σε πάγια και μηχανολογικό εξοπλισμό.** Η τεχνική αυτή εντάχθηοιαιακε και σε ερευνητικά προγράμματα της Ε.Ε. στη Ελλάδα, τα οποία παρουσίασαν πολύ θετικά αποτελέσματα. Ήδη είναι διαδεδομένη και εφαρμόζεται σε σημαντικές ελαιοπαραγωγούς χώρες, την **Ιταλία** (1996) και την **Πορτογαλία** (2000). Τη μέθοδο αυτή έχει προτείνει και το **Ινστιτούτο Ελαίας και Υποτροπικών Φυτών των Χανίων** και έχει παρουσιαστεί πριν κάποια χρόνια και στη Λέσβο από τον Διευθυντή του Ινστιτούτου κ. Χαρτζουλάκη, ώστε κανείς να μην μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν την γνωρίζει.

Ενώ αυτή η τεχνική λοιπόν είναι διεθνώς καθιερωμένη και επιτυχημένη, η Περιφερειακή Αρχή και το Περιφερειακό Συμβούλιο του Β. Αιγαίου δεν έκαναν τίποτα ως σήμερα για να την προωθήσουν ή έστω για να εξετάσουν τις δυνατότητες εφαρμογής της στη Λέσβο και στα άλλα νησιά. Περιφέρεια και κυβέρνηση έχουν την κύρια ευθύνη γι’ αυτό καθώς **συνειδητά στηρίζουν τα επιχειρηματικά συμφέροντα των εταιρειών που πωλούν τα μηχανήματα για τα διφασικά ελαιοτριβεία και πυρηνελαιουργεία και τις αντίστοιχες επιχειρήσεις.**

Σε κάθε περίπτωση, είναι σήμερα σαφές ότι κάθε προσπάθεια συμμόρφωσης με ένα νέο πλαίσιο περιβαλλοντικών όρων **δεν εκπορεύεται από πραγματικό ενδιαφέρον για την προστασία του περιβάλλοντος αλλά από τις επιδιώξεις του κεφαλαίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λεγόμενη «πράσινη» ανάπτυξη,** για ευκαιρίες επενδύσεων και αύξησης των κερδών και για μονοπωλιακή συγκέντρωση της αγροτοκτηνοτροφικής παραγωγικής, μεταποιητικής και εμπορικής δραστηριότητας. Η Ε.Ε. θεωρεί σημαντικότερο πρόβλημα τα απόβλητα των ελαιοτριβείων της Λέσβου από την απόρριψη των χημικών της Συρίας στη Μεσόγειο. Πίσω λοιπόν από την αρχική άρνηση της πλειοψηφίας του Περιφερειακού Συμβουλίου να συζητηθεί το αίτημα των ελαιοτριβέων και το ενδεχόμενο αναστολής της παράτασης αδειοδότησης των ελαιοτριβείων βρίσκονται τέτοια συμφέροντα και λογικές.

Να το πούμε κι αλλιώς: Κάθε νέα φαεινή έμπνευση της Ε.Ε. που σχετίζεται με την δήθεν προστασία του περιβάλλοντος οδηγεί στο **ξεκλήρισμα της φτωχομεσαίας αγροτιάς, των παραγωγικών συνεταιρισμών και των μικρών οικογενειακών επιχειρήσεων.** Ας

δούμε τι έγινε στη Λέσβο και με τα σφαγεία. Ο παραγωγός είναι ολοένα και περισσότερο εξαρτημένος από τα μονοπώλια που επεξεργάζονται και διαθέτουν τα προϊόντα του και δουλεύει με όρους δουλοπάροικου.

Η κ. Κυρίτση συμφωνεί μαζί μας στις παραπάνω διαπιστώσεις, όπως φαίνεται από την τοποθέτησή της. Όταν λέει όμως ότι *«υπάρχει μια αποσπασματική αντιμετώπιση του θέματος, η οποία υποτιμά την ανάγκη παραγωγικής ανασυγκρότησης του πρωτογενούς τομέα»*, πέφτει σε μια τεράστια αντίφαση, εφόσον είναι σαφές ότι οι προσπάθειες αυτές δεν είναι καθόλου αποσπασματικές αλλά εντάσσονται ακριβώς στο σχέδιο της Ε.Ε. και της κυβέρνησης για τον πρωτογενή τομέα. **Καθόλου δεν ενδιαφέρονται αυτοί για παραγωγική ανασυγκρότηση με άξονα τα συμφέροντα του παραγωγού· ενδιαφέρονται για νέα κέρδη για το μεγάλο κεφάλαιο και για την ενίσχυση των μονοπωλίων.** Φιλολαϊκή παραγωγική ανασυγκρότηση εντός Ε.Ε.. δεν μπορεί να υπάρξει. Το σχέδιο McKinsey που παράγγειλε η Τράπεζα Πειραιώς, ως οιονεί ιδιοκτήτρια της αγροτικής παραγωγής, και το οποίο περιγράφει αναλυτικά τους στόχους της συγκεντροποίησης είναι χαρακτηριστικό (τέσσερα ελαιοτριβεία πανελλαδικά, μία εξαγωγική εταιρία κ.λπ.).

Εμείς διάθεση να χαϊδέψουμε τα αυτιά των ελαιοτριβέων δεν έχουμε**. Έχουν τεράστια ευθύνη για τη μη προσαρμογή τους στους στοιχειώδεις περιβαλλοντικούς όρους ενώ γνώριζαν τις εξελίξεις από το 1992.** Καμία κίνηση όμως δεν έκαναν προς αυτήν την κατεύθυνση, με μικρές εξαιρέσεις, ακουμπώντας πάνω στο μαξιλαράκι της πολιτικής προστασίας. Πολλά από τα σημεία που καταθέτουν σήμερα στο υπόμνημά τους είναι σε θετική κατεύθυνση αλλά τους καλούμε να πάρουν κι αυτοί θέση πάνω στην πρόταση που καταθέτουμε εμείς.

Για εμάς η προσωρινή αδειοδότηση είναι αναπόφευκτη αλλά δεν αποτελεί λύση. Επαναφέρουμε την πρότασή μας για την **προώθηση της τεχνικής της εδαφοποίησης του «κατσίγαρου»,** που είναι φιλική για το περιβάλλον και διασώζει πόρους για τους παραγωγούς. Στηρίζουμε την σχετική πρώτη πρόταση τροποποίησης της νομοθεσίας, όπως διατυπώθηκε από την Προϊσταμένη της Δ/νσης Βιομηχανίας, Ενέργειας & Φυσικών Πόρων στην επιτροπή.

Η **Περιφερειακή Αρχή,** πέρα από την διάθεσή της να συμμορφώνεται με το ισχύον νομικό πλαίσιο, οφείλει να εκφέρει και μια πολιτική τοποθέτηση για την επιλογή της, την οποία ως σήμερα αποφεύγει επιμελώς. Ποια είναι η θέση της για τη διφασική τεχνολογία;

Σε κάθε περίπτωση, για εμάς η **Πολιτεία** οφείλει να επιδοτεί ως και το 100% μέσα από το

Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων τις όποιες μετατροπές επιβάλλει νομοθετικά να κάνουν οι παραγωγικοί συνεταιρισμοί. Κυρίως οφείλει να ακούσει και προχωρήσει το γρηγορότερο στην υλοποίηση προτάσεων για τη διαχείριση των αποβλήτων του ελαιοκάρπου οι οποίες θα εκπορεύονται όχι από τα οικονομικά συμφέροντα αλλά από ανεξάρτητες περιβαλλοντικές μελέτες- για τις οποίες προσπαθούμε να συμβάλλουμε κι εμείς να ακουστούν- και με κριτήριο την ενίσχυση και όχι την εξόντωση του παραγωγού και των συνεταιρισμών. Γι' αυτό καλούμε τον αγροτοκτηνοτροφικό κόσμο σε εγρήγορση, γιατί το δίκιο του αυτό, το δικαίωμα να ζει αξιοπρεπώς από το εισόδημά του, κανείς δεν θα του το χαρίσει άπλετα αλλά θα το κερδίσει ο ίδιος με αγώνες.